

Prima instanță: Jud. Botanica, mun. Chișinău
Jud. A. Braga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
A. Panov, A. Pahopol, A. Minciuna

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova",

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Drobot Serghei și
Drobot Neli către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air Moldova" cu
privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016, prin care
a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană "Air
Moldova",

c o n s t a t ă :

La data de 17 septembrie 2015 Drobot Serghei și Drobot Neli s-a adresat cu o
cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană
"Air Moldova" cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat, că la 11 iulie 2014 au procurat de la
Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” trei bilete inclusiv și
pentru fiica lor minoră Drobot Irina, pentru o călătorie în Italia, pentru perioada 13
august - 20 august 2014.

Menționează că, la 13 august 2014 zborul pe ruta Chișinău-Bologna, care
urma să fie efectuat de către compania aeriană, dar din motive necunoscute a fost
reținut în aeroportul internațional Chișinău cu 8 ore. În rezultatul acestei rețineri,
au ratat alte rute, inclusiv la trenul Bologna-Florența (italiană Firenze) preconizat
pentru 13 august 2014 orele 20:20, respectiv din cauza zborului anulat, au sosit la
Bologna la orele 22:15.

Indică că, alte trenuri în direcția indicată erau planificate numai pentru data
de 14 august 2014, orele 06:50, ca urmare, au fost nevoiți să angajeze un taxi,
care a implicat cheltuieli suplimentare, inconveniente și perturbarea programului
planificat, în situația creată, ei reclamanții, în calitate de consumatori, s-au adresat

de mai multe ori către Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” pentru soluționarea acestei probleme în mod amiabil, conform legislației în vigoare, însă ultima de mai multe ori a invocat, că studiază cazul cu toate că reclamanții nu au fost unicii pasageri.

Explică că, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” nu și-a respectat obligațiunile stipulate de legislația în vigoare, acționând cu rea-credință.

Totodată, indicând normele Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcarea și anularea sau întârzierea prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012 și la reglementările art.15 a Legii cu privire la protecția consumatorului și nu în ultimul rând la prevederile art. 11 Cod civil.

Solicită încasarea din contul Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” compensație pentru întârzierea zborului din 13 august 2014 (ruta Chișinău - Bologna) în mărime de 1 200 euro, cheltuieli pentru taxi în mărime de 169, 70 euro, precum și contravaloarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 08 aprilie 2016 a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Drobot Serghei și Drobot Neli cu titlu de compensația pentru întârzierea zborului la data de 13 august 2014 suma de 1200 euro și suma de 169 euro 70 eurocenți cu titlu de cheltuieli pentru transport, iar în total suma de 1369 euro 70 eurocenți, în lei, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii. În rest, pretențiile reclamanților au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 918,38 lei.

La 10 august 2016, Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 08 aprilie 2016, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 08 aprilie 2016.

Instanța de apel a concluzionat că, la 13 august 2014 zborul pe ruta Chișinău-Bologna, care urma să fie efectuat de către întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” din motive necunoscute a fost reținut pe Aeroportul Internațional Chișinău cu 6 ore, iar în rezultatul acestei rețineri, reclamanții au ratat alte rute, inclusiv la trenul Bologna-Florența (Firenze) preconizat pentru 13 august 2014 orele 20:20.

Indică că, din cauza întârzierii zborului, Drobot Serghei și Drobot Neli au sosit la Bologna la orele 22:15, iar din motiv că, alte trenuri în direcția indicată erau planificate numai pentru data de 14 august 2014, orele 06:50, ultimii au fost nevoiți să apeleze la serviciile unui taxi, în rezultat aceștia au suportat cheltuieli suplimentare pentru transport în sumă de 169, 70 euro.

Totodată, instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art. art. 980 alin. (1), 986 alin. (1), 987 alin. (1) - (2) Cod civil.

Ca urmare, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect și întemeiat a soluționat speța dată.

La 28 noiembrie 2016 Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond sau adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat că, atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au motivat soluția prin faptul că Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” neîntemeiat a refuzat Neli Drobot și Drobot Serghei în achitarea compensației, pentru fiecare, din motiv că întârzierea cursei aeriene pe ruta Chișinău-Bologna a survenit din cauza unor împrejurări excepționale, care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile, adică din cauza unei defecțiuni tehnice a aeronavei, contrar Regulamentului ”Privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor” aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 08 noiembrie 2012, or, acest act normativ special expres și imperativ prevede condițiile și modalitățile de achitare a respectivei compensații în situațiile întârzierii prelungite a zborurilor, în care s-au aflat și reclamantii.

A mai invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au aplicat la cazul speței prevederile Regulamentului ”Privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor” aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 08 noiembrie 2012, având în vedere că nici o lege națională și nici reglementările internaționale nu prevăd obligația cărașului aerian compensarea pasagerilor în cazul întârzierii prelungite a zborului, la fel și dreptul pasagerului de a cere o astfel de compensație.

Menționează că, la emiterea deciziei instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, încâlcind regulile de stabilire a probelor în condițiile prevăzute de art. 130 din CPC.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că, la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.137), însă careva probe privind recepționarea deciziei contestate de către participanții la proces, lipsesc. Astfel, recursul declarat la data de 28 noiembrie 2016, se consideră depus în termen (f.d.142- 147).

La data de 30 ianuarie 2017, în adresa înțimaților Drobot Serghei și Drobot Neli a fost expediat spre cunoștință copia recursului declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.157).

Intimații Drobot Serghei și Drobot Neli și-a valorificat dreptul de a depune referință la cererea de recurs înaintată de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or, recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Nu poate fi reținut argumentul recurenteii precum că instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au aplicat la cazul speței prevederile Regulamentului ”Privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor” aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 08 noiembrie 2012, având în vedere că nici o lege națională și nici reglementările internaționale nu prevăd obligația căraușului aerian compensarea pasagerilor în cazul întârzierii prelungite a zborului, la fel și dreptul pasagerului de a cere o astfel de compensație.

Or, regulamentul respectiv este un act normativ special, care prevede condiții specifice în care pasagerii transportului aerian își pot exercita drepturile minime atunci când li se refuză îmbarcarea împotriva voinței lor, zborul este anulat sau zborul este întârziat.

Afară de aceasta, Regulamentul ”Privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor” a fost aprobat în scopul executării prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea aviației civile nr. 1237 din 09 iulie 1997, adică întru asigurarea zborurilor, securității aeronautice și calității serviciilor prestate, precum și în scopul executării Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.

Cu atât mai mult, că actul normativ în cauză transpune parțial prevederile Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilirea a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, publicat în Jurnalul Oficial al UE seria L nr. 46/1 din 17 februarie 2004.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea circumstanțelor, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu